

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»»**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Людмила ІЛІЯШЕНКО

27 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

**підготовки фахового молодшого бакалавра
освітньо-професійна програма ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ
ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
галузь знань 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
спеціальність 076 ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ
мова навчання: українська
статус дисципліни: обов'язкова**

Чернігів – 2025 рік

Робоча програма з дисципліни «Економіка торговельного підприємства» складена на основі освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність спеціальності 076 Підприємництво та торгівля – 25 серпня 2024 р. – 14 с.

Розробник: Ірина МУЗИЧКО
викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін.

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Голова циклової комісії

Галина ПОПОВА

Схвалено методичною радою коледжу.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Голова методичної ради

Людмила ІЛЛЯШЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5,5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Змістових модулів - 6	Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 165		ПЗСО – 2-й, БСО – 3-й
		Семестр
		ПЗСО – 3, 4, БСО - 5, 6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/4 самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти – 2/3,73	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		12 год./28 год.
		Практичні, семінарські
		12 год. /32 год.
		Самостійна робота
		25 год./56 год
		Вид контролю: залік, екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи спеціальних знань і практичних навичок аналізу та планування показників господарської діяльності торговельного підприємства з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування.

Передумови вивчення дисципліни "Економіка торговельного підприємства": для опанування дисципліни "Економіка торговельного підприємства" використовуються знання з дисципліни "Організація і технологія торговельних процесів".

Завдання навчальної дисципліни: вивчення теорії і практики діяльності торговельного підприємства, управління ним у конкурентному середовищі; формування вмінь ефективного використання ресурсного і господарського потенціалу; забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку підприємства.

На основі вивчення дисципліни "Економіка торговельного підприємства" у здобувачів фахової передвищої освіти формуються наступні *компетентності*:

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємств, торговельних та біржових структур.

3. Очікувані результати навчання

Під час вивчення дисципліни здобувачі фахової передвищої освіти мають досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання, передбачені освітньо-професійною програмою:

РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької та торговельної діяльності;

РН 17. Визначати основні показники діяльності підприємств, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.

У підсумку здобувачі фахової передвищої освіти повинні знати:

мету функціонування та основні напрямки діяльності підприємства; класифікацію торговельних підприємств та характеристику їх видів; характеристику і структуру персоналу; суть основних засобів, показники стану й ефективності їх використання; поняття амортизації основних засобів та методи її нарахування; способи визначення потреби в оборотних коштах; показники стану і використання оборотних коштів; характеристику методів планування діяльності підприємства; суть стратегічного планування; форми і системи оплати праці; економічну сутність витрат, їх класифікацію, методику планування витрат; форми та системи оплати праці; порядок формування, розподілу та використання валового доходу та прибутку; зміст і функції фінансів підприємства; форми здійснення та джерела інвестування.

вміти:

складати оперативні плани та вносити пропозиції щодо перспективних планів діяльності; визначати потреби в матеріально-технічному забезпеченні підприємства; визначати та планувати чисельність працівників, робочий час та фонд заробітної плати; здійснювати економічний аналіз діяльності за певний звітний період, використовуючи планові та звітні показники, стандартні методики та інструментарії аналітичної роботи; аналізувати ефективність використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів; аналізувати продуктивність праці і розробляти заходи щодо її підвищення; контролювати забезпеченість торговельного підприємства необхідними трудовими, матеріальними ресурсами та їх ефективне використання; обчислювати ціни на товари; розраховувати доходи від різних видів діяльності; визначати прибуток і рентабельність підприємства торгівлі.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємство в сучасній системі господарювання

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання (РН 5)

Ринок у системі господарського механізму: поняття і складові елементи ринку, види ринків. Попит і пропозиція на ринку споживчих товарів. Особливості формування ринку споживчих товарів. Конкуренція в торгівлі: склад, форми та особливості конкурентної боротьби.

Поняття підприємства, цілі й напрямки його діяльності. Правове регулювання діяльності підприємств в Україні. Ринкове середовище господарювання підприємств.

Види та організаційно-правові форми підприємств торгівлі.

Тема 2. Стратегія діяльності торговельного підприємства та її обґрунтування (РН 5)

Система стратегічних цілей діяльності торговельного підприємства. Зміст та порядок розробки стратегії торговельного підприємства. Базові стратегії підприємства. Прогноз стану зовнішнього середовища функціонування підприємства. Життєвий цикл підприємства.

Організація планування господарсько-фінансової діяльності торговельного підприємства. Система планів підприємства. Принципи і методи планування. Система тактичного й оперативного планування на підприємстві. Зміст плану господарсько-фінансової діяльності підприємства. Бізнес-план: зміст та основні розділи.

Змістовий модуль 2. Обіг товарів

Тема 3. Товарообіг торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Сутність товарообігу підприємства як економічної категорії та показника діяльності. Класифікація товарообігу та характеристика його окремих видів. Фактори, що визначають обсяг, структуру та перспективи розвитку товарообігу підприємства.

Аналіз обсягу та структури товарообігу підприємства. Обґрунтування обсягу товарообігу підприємства на плановий період. Особливості планування оптового продажу товарів.

Тема 4. Товарні запаси торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Суть та склад товарних запасів торговельного підприємства. Показники, що характеризують стан товарних запасів. Фактори, що визначають розмір та швидкість обороту товарних запасів. Методика аналізу товарних запасів. Нормування та планування товарних запасів.

Товарне забезпечення товарообігу торговельного підприємства. Баланс товарних ресурсів як основа прогнозування товарної пропозиції на споживчому ринку. Аналіз і планування товарного забезпечення обігу торговельного підприємства.

Змістовий модуль 3. Кадровий потенціал торговельного підприємства

Тема 5. Персонал торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Поняття, класифікація та структура персоналу торговельного підприємства. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Кадрова політика й система управління персоналом. Оцінка персоналу як важливий елемент системи управління трудовим колективом.

Аналіз і планування чисельності персоналу торговельного підприємства.

Тема 6. Мотивація та оплата праці в торгівлі (РН 5, РН 17)

Продуктивність праці персоналу, показники та методи її вимірювання. Мотивація трудової діяльності.

Поняття і види заробітної плати. Функції заробітної плати. Тарифна система як основа організації оплати праці, її елементи. Форми та системи оплати праці. Доплати й надбавки до заробітної плати та організація преміювання персоналу. Система участі в прибутках.

Склад фонду заробітної плати підприємства, джерела його формування. Аналіз та планування фонду заробітної плати.

Змістовий модуль 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства

Тема 7. Основні засоби торговельного підприємства та підвищення ефективності їх використання (РН 5, РН 17)

Поняття, оцінка, класифікація та структура основних засобів. Спрацювання, амортизація та відтворення основних засобів. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Аналіз стану та ефективності використання основних засобів торговельного підприємства.

Тема 8. Оборотні кошти торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Загальна характеристика, нормування та ефективність використання оборотних коштів. Аналіз оборотних коштів торговельного підприємства. Планування потреби підприємства у формуванні оборотних коштів.

Тема 9. Інвестиційні ресурси (РН 5, РН 17)

Інвестиційна діяльність торговельного підприємства: сутність, форми здійснення, джерела фінансування.

Поняття, склад і структура інвестицій. Визначення необхідного обсягу та джерел фінансування інвестицій. Оцінка ефективності виробничих і фінансових інвестицій. Чинники підвищення ефективності використання капітальних вкладень та фінансових інвестицій.

Змістовий модуль 5. Результати та ефективність діяльності підприємства

Тема 10. Витрати торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Економічна сутність поточних витрат торговельного підприємства. Валові витрати торговельного підприємства, їх характеристика.

Витрати обігу торговельного підприємства, їх склад та класифікація. Показники, що характеризують витрати обігу торговельного підприємства. Фактори, що визначають розмір витрат обігу торговельного підприємства. Управління витратами підприємств торгівлі.

Аналіз витрат обігу торговельного підприємства. Обґрунтування плану витрат обігу в цілому по підприємству та з окремими статтями.

Тема 11. Ціноутворення в торгівлі (РН 5, РН 17)

Економічний зміст і функції цін. Мета ціноутворення в умовах ринку. Види цін. Чинники, що впливають на ринкове ціноутворення. Методи ціноутворення.

Цінова політика торговельного підприємства.

Елементи ціни. Розрахунок регульованих, вільних цін та знижок на товари.

Тема 12. Доходи торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Склад та джерела утворення доходів торговельного підприємства. Чинники визначення розміру доходів торговельного підприємства. Аналіз доходів торговельного підприємства. Валовий дохід торговельного підприємства, методика аналізу і планування.

Тема 13. Формування, розподіл та використання прибутку торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Економічна сутність прибутку підприємства. Рентабельність торговельного підприємства. Фактори, що визначають прибуток та рентабельність торговельного підприємства. Вихідні передумови та методика аналізу прибутку торговельного підприємства. Обґрунтування плану прибутку на майбутній період. Розподіл та використання прибутку підприємства.

Змістовий модуль 6. Фінанси торговельного підприємства

Тема 14. Оподаткування торговельного підприємства (РН 5)

Суть податків та їх функції. Вплив податків на фінансово-господарську діяльність підприємства. Система оподаткування підприємств та її становлення в Україні.

Оподаткування прибутку підприємства. Платежі за ресурси. Непрямі податки: акцизний податок, податок на додану вартість, мито. Збори і цільові відрахування, що сплачують підприємства. Місцеві податки і збори.

Тема 15. Кредитування торговельного підприємства (РН 5, РН 17)

Кредитування підприємств: необхідність, суть, поняття кредиту, класифікація кредитів, суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Визначення потреби торговельного підприємства в банківських позиках.

Банківське кредитування підприємств. Умови та порядок отримання банківського кредиту. Вибір оптимальних умов залучення банківських позик.

Небанківське кредитування підприємств.

Тема 16. Організація фінансового планування на торговельному підприємстві (РН 5)

Зміст фінансового планування та організація його здійснення. Планування доходів та витрат торговельного підприємства. Розробка балансового плану торговельного підприємства. План формування та використання фінансових ресурсів: призначення та порядок розробки.

Планування руху грошових коштів підприємства.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		л	п/с	с.р.
Змістовий модуль 1. Підприємство в сучасній системі господарювання				
1. Підприємство як суб'єкт господарювання	9	2	2	5
2. Стратегія діяльності торговельного підприємства та її обґрунтування	11	4	2	5
Разом за змістовим модулем 1	20	6	4	10
Змістовий модуль 2. Обіг товарів				
3. Товарообіг торговельного підприємства	9	2	2	5
4. Товарні запаси торговельного підприємства	11	2	4	5
Разом за змістовим модулем 2	20	4	6	10
Змістовий модуль 3. Кадровий потенціал торговельного підприємства				
5. Персонал торговельного підприємства	9	2	2	5
6. Мотивація та оплата праці в торгівлі	14	4	4	6
Разом за змістовим модулем 3	23	6	6	11
Змістовий модуль 4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства				
7. Основні засоби торговельного підприємства та підвищення ефективності їх використання	9	2	2	5
8. Оборотні кошти торговельного підприємства	8	2	2	4
9. Інвестиційні ресурси	12	2	4	6
Разом за змістовим модулем 4	29	6	8	15
Змістовий модуль 5. Результати та ефективність діяльності підприємства				
10. Витрати торговельного підприємства	11	2	4	5
11. Ціноутворення в торгівлі	8	2	2	4
12. Доходи торговельного підприємства	8	2	2	4
13. Формування, розподіл та використання прибутку торговельного підприємства	10	2	4	4
Разом за змістовим модулем 5	37	8	12	17
Змістовий модуль 6. Фінанси торговельного підприємства				
14. Оподаткування торговельного підприємства	14	4	4	6
15. Кредитування торговельного підприємства	12	4	2	6
16. Організація фінансового планування на торговельному підприємстві	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 6	36	10	8	18
Разом годин за дисципліну	164	40	44	81

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Товарообіг торговельного підприємства	2
2	Товарні запаси торговельного підприємства	4
3	Персонал торговельного підприємства	2
4	Оплата праці в торгівлі	2
5	Основні засоби торговельного підприємства та підвищення ефективності їх використання	2
6	Оборотні кошти торговельного підприємства	2
7	Інвестиційні ресурси	2
8	Витрати торговельного підприємства	4

9	Ціноутворення в торгівлі	2
10	Формування, розподіл та використання прибутку торговельного підприємства	4
11	Оподаткування підприємств	2
	Разом	28

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підприємство як суб'єкт господарювання	2
2	Стратегія діяльності торговельного підприємства та її обґрунтування	2
3	Мотивація та оплата праці в торгівлі	2
4	Інвестиційні ресурси	2
5	Доходи торговельного підприємства	2
6	Оподаткування торговельного підприємства	2
7	Кредитування торговельного підприємства	2
8	Організація фінансового планування на торговельному підприємстві	2
	Разом	16

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підприємство як суб'єкт господарювання	5
2	Стратегія діяльності торговельного підприємства та її обґрунтування	5
3	Товарообіг торговельного підприємства	5
4	Товарні запаси торговельного підприємства	5
5	Персонал торговельного підприємства	5
6	Мотивація та оплата праці в торгівлі	6
7	Основні засоби торговельного підприємства та підвищення ефективності їх використання	5
8	Оборотні кошти торговельного підприємства	4
9	Інвестиційні ресурси	6
10	Витрати торговельного підприємства	5
11	Ціноутворення в торгівлі	4
12	Доходи торговельного підприємства	4
13	Формування, розподіл та використання прибутку торговельного підприємства	4
14	Оподаткування торговельного підприємства	6
15	Кредитування торговельного підприємства	6
16	Організація фінансового планування на торговельному підприємстві	6
	Разом	81

9. Перелік екзаменаційних питань

1. Визначте поняття підприємства, цілі й напрямки його діяльності.

2. Охарактеризуйте види та організаційно-правові форми підприємств торгівлі.
3. Висвітліть систему стратегічних цілей діяльності торговельного підприємства.
4. Розкрийте зміст та порядок розробки стратегії торговельного підприємства.
5. Дайте характеристику стратегій підприємства.
6. Визначте поняття планування, види планів підприємства.
7. Розкрийте принципи планування. Зміст плану господарсько-фінансової діяльності підприємства.
8. Охарактеризуйте економічний аналіз як основу планування діяльності підприємства, його сутність і значення.
9. Визначте сутність, значення і види товарообігу підприємства як економічної категорії та показника діяльності.
10. Проаналізуйте фактори, що визначають обсяг, структуру та перспективи розвитку товарообігу підприємства.
11. Дайте визначення поняття купівельної спроможності населення, ємкості та кон'юнктури ринку, наведіть методику їх розрахунку.
12. Визначте суть та класифікаційні ознаки товарних запасів торговельного підприємства.
13. Розкрийте показники, що характеризують стан товарних запасів.
14. Проаналізуйте фактори, що визначають розмір та швидкість обороту товарних запасів.
15. Охарактеризуйте наслідки невідповідності товарних запасів встановленим нормативам.
16. Дайте характеристику показників товарооборотності.
17. Визначте поняття та класифікацію персоналу торговельного підприємства.
18. Розкрийте поняття явочної, облікової та середньооблікової чисельності працівників. Визначте порядок розрахунку чисельності окремих категорій працівників.
19. Охарактеризуйте продуктивність праці персоналу, показники та методи її вимірювання.
20. Проаналізуйте фактори, що впливають на продуктивність праці працівників, вплив продуктивності праці на прибуток підприємства.
21. Визначте поняття, види, склад і функції заробітної плати.
22. Охарактеризуйте тарифну систему як основу організації оплати праці, її елементи.
23. Дайте характеристику форм та систем оплати праці.
24. Запропонуйте форми і системи оплати праці для різних категорій працівників.
25. Розкрийте порядок аналізу та планування фонду заробітної плати.
26. Визначте поняття, оцінку, класифікацію та структуру основних засобів.
27. Розкрийте поняття спрацювання, амортизації та відтворення основних засобів.
28. Охарактеризуйте показники стану та ефективності використання основних засобів.
29. Висвітліть поняття, класифікацію, джерела формування та ефективність використання оборотних коштів.
30. Дайте характеристику інвестиційної діяльності торговельного підприємства: сутність, форми здійснення, джерела фінансування.
31. Розкрийте поняття, склад і структуру інвестицій.
32. Розкрийте економічну сутність і класифікацію поточних витрат торговельного підприємства.
33. Визначте поняття, значення та класифікацію витрат обігу торговельного підприємства.
34. Визначте показники, що характеризують витрати обігу торговельного підприємства.

35. Проаналізуйте фактори, що визначають розмір витрат обігу торговельного підприємства.
36. Опишіть послідовність аналізу витрат обігу торговельного підприємства.
37. Проаналізуйте співвідношення товарообігу та витрат обігу торговельного підприємства.
38. Охарактеризуйте економічний зміст і функції ціни.
39. Дайте класифікацію цін.
40. Розкрийте елементи ціни на товар.
41. Визначте склад та джерела утворення доходів торговельного підприємства.
42. Опишіть послідовність аналізу доходів торговельного підприємства.
43. Охарактеризуйте валовий дохід торговельного підприємства, методику аналізу і планування.
44. Розкрийте економічну сутність прибутку підприємства, його значення у забезпеченні самофінансування підприємства. Функції прибутку.
45. Проаналізуйте фактори, що визначають прибуток та рентабельність торговельного підприємства.
46. Визначте порядок формування, розподілу та використання прибутку підприємства.
47. Розкрийте сутність податків, їх елементи. Проаналізуйте вплив податків на фінансово-господарську діяльність підприємства.
48. Охарактеризуйте систему оподаткування підприємств.
49. Визначте об'єкт, ставку податку, пільги, період сплати податку на прибутку підприємства.
50. Визначте об'єкт, ставку податку, пільги, період сплати податку на доходи фізичних осіб.
51. Визначте об'єкт, пільги, період сплати акцизного податку.
52. Визначте об'єкт, ставку податку, пільги, період сплати податку на додану вартість.
53. Охарактеризуйте місцеві податки і збори: перелік, призначення, сутність і ставки.
54. Розкрийте необхідність, поняття кредиту, суб'єктів та об'єктів кредитних відносин.
55. Дайте класифікацію кредитів.
56. Охарактеризуйте банківське кредитування підприємств: поняття, об'єкти, суб'єкти, види.
57. Розкрийте принципи банківського кредитування.
58. Визначте умови та порядок отримання банківського кредиту.
59. Дайте характеристику лізингового кредитування підприємств.
60. Дайте характеристику комерційного кредитування підприємств.

10. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, пояснення, розповідь, діалог), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (письмові та усні вправи, лабораторні дослідження, навчальні практикуми).
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальна дискусія, створення ситуації у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача освіти.
3. Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль, самооцінка.
4. Інноваційні методи: проблемне навчання, перевернуте навчання, кейс-метод, електронні освітні платформи, віртуальні екскурсії, гостьові лекції.

11. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний:

- усний контроль (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване, репродуктивне, реконструктивне, творче);
- письмовий контроль (контрольна робота, диктант);
- тестовий контроль (тести відкритої форми, тести закритої форми, тест-альтернатива, тест-відповідність);
- самоконтроль.

Підсумковий контроль: 3 семестр ПЗСО, 5 семестр БСО – залік; 4 семестр ПЗСО, 6 семестр БСО – екзамен.

Задля реалізації принципу диференціації та індивідуалізації навчання контроль проводиться з використанням різнорівневих завдань.

12. Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти II року навчання на основі повної середньої освіти та III року навчання на основі базової середньої освіти оцінюються за 4-бальною шкалою.

На семінарських (практичних) заняттях здобувачі освіти отримують оцінку:

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
«незадовільно»	Здобувачі фахової передвищої освіти мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, відтворюють частину навчального матеріалу, за допомогою викладача виконують елементарні завдання.
«задовільно»	Здобувачі фахової передвищої освіти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
«добре»	Знання здобувачів фахової передвищої освіти є достатніми. Здобувачі фахової передвищої освіти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності та незначні помилки.
«відмінно»	Здобувачі фахової передвищої освіти мають повні, глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Під час заліку/екзамену навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти оцінюються:

«відмінно» - якщо здобувач фахової передвищої освіти має глибокі і системні знання, вміє аналізувати та узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навичками критично оцінювати ситуацію; обізнаний з основною та додатковою літературою в даній області; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо.

«добре» - якщо здобувач фахової передвищої освіти виявив достатньо повні знання з дисципліни; дає правильні, хоча і не завжди повні визначення та відповіді на питання; оволодів навичками співвідносити теоретичні знання з конкретними ситуаціями; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

«задовільно» – якщо здобувач фахової передвищої освіти засвоїв програмний матеріал дисципліни в передбаченому обсязі з деякими неточностями; значну частину навчального

матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; відтворення матеріалу непослідовне, неточне.

«незадовільно» – здобувач фахової передвищої освіти виявив слабкі знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних понять; відтворення матеріалу непослідовне, нелогічне, фрагментарне.

Система оцінювання різнорівневих завдань для здобувачів освіти (тести, самоконтроль):

- перший рівень – середній (3 бали). Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності;
- другий рівень – достатній (4 бали). Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням). Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень;
- третій рівень – високий (5 балів). Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища і факти, виявляти й відстоювати особисту позицію.

13. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача фахової передвищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо).

Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем фахової передвищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки і технологій Національного університету «Чернігівська політехніка».

14. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка торговельного підприємства» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Укл.: Ірина Музичко. - Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка».

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економіка торговельного підприємства» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Укл.: Ірина Музичко. - Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка»

3. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Економіка торговельного підприємства» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Укл.: Ірина Музичко. - Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка»

4. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Економіка торговельного підприємства» для здобувачів фахової передвищої освіти

освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Укл.: Ірина Музичко. - Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка»

5. Пакет завдань для поточного оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / Укл.: Ірина Музичко. - Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка»

6. Екзаменаційні білети для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

14. Рекомендована література

базова

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Про акціонерні товариства: Закон України від 27 липня 2022 року № 2465-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>

3. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

4. Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати: Держкомстат України; Наказ, Інструкція від 13.01.2004 №5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>

5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

6. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

7. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96 - ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>

8. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>

9. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 року № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

10. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 768 с. URL: <http://surl.li/dfuisr>

11. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. URL: <http://surl.li/vmsbei>

12. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська.- Мелітополь: Люкс, 2020. – 272 с. URL: <http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Lisak-O.I.-Andryeyeva-L.O.-Boltyanska-L.O.-Ekonomika-pidpriyemstva-Navchalnij-posibnik.pdf>

13. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: [навч. посібн.] / В.В. Лойко, Т.П. Макаровська – К.: КНУТД, 2015. – 267 с. URL: <http://surl.li/avzhij>

14. Рогач С.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А. Економіка підприємства (в схемах і таблицях): Навч. посібник. – К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. – 508 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u310/ekonomika_pidpriemstva_posibnik.pdf

допоміжна:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств: навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с. URL: <http://surl.li/gkjgtz>

15. Інформаційні ресурси

1. Міністерство економіки – <https://me.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів – <https://mof.gov.ua/>
3. Державна податкова служба – <https://tax.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/>